

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

The USAID DOBRE Program

Мотивація та розвиток працівників бюджетної
сфери в умовах кризи

Motivation and development of public sector
workers in crisis conditions

by Boryshkevych

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ
ЦЕ ДОБРЕ

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Знайомство

**ІРИНА
БОРИШКЕВИЧ**

Iryna Borishkevych

к.е.н., викладач кафедри управління та бізнес-адміністрування РНУ, голова Ради з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів та молодих вчених РНУ, менеджер та спікер Школи бізнесу і менеджменту, учасник вітчизняних та міжнародних проєктів, керівник та член робочих груп з освітніх стратегій та бізнес-стратегій.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Структура вебінару

- Що таке мотивація?
- Особливості мотивації в умовах кризи
- Теорії мотивації людської діяльності
- Розвиток працівників
- Командобудування як невід'ємний елемент мотивації працівників
- Вплив теорії поколінь на мотивацію працівників

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Що таке мотивація?

“

Коли мова йде про те, щоб організація рухалась вперед, то все впирається в мотивацію людей

Лі Якокка,
американський підприємець та промисловець

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Що таке мотивація?

МОТИВАЦІЯ VS СТИМУЛЮВАННЯ

Ірина Борухкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Що таке мотивація?

Мотивація – одна з основних функцій управління, що забезпечує процес спонукання себе й інших працівників до діяльності, спрямованої на досягнення особистих цілей і цілей організації.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

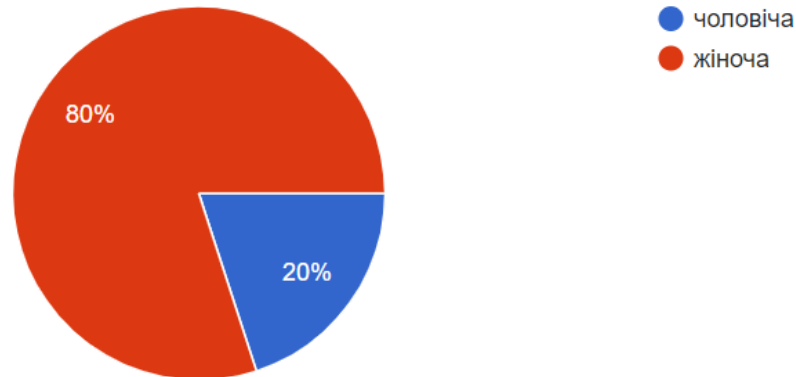
**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Для вивчення впливу мотивації на продуктивність праці людини було проведено соціологічне опитування. В процесі дослідження опрацьовано **165 анкет**.

Стать:

165 відповідей

Ірина Волушкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

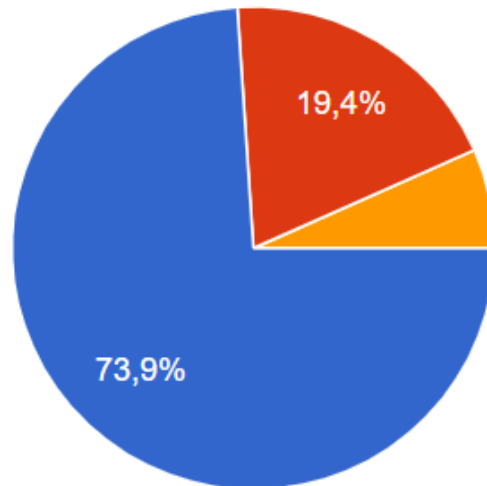

**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Ваш вік:

165 відповідей

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-50
- більше 50

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Що Ви розумієте під поняттям "мотивація"?

165 відповідей

Стимул щось робити

Зацікавлення людини робити те до чого лежить її душа

Стимулювання до продуктивної праці

Натхнення

Заохочення працівників до виконання певних обов'язків.

Заохочення до сумліннішого виконання своїх професійних обов'язків

Мотивація- це внутрішня суперсила, з якою ти підкорюєш вершини

Сила руху вперед

Те ради чого хочеться досягти ціль

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Що Ви розумієте під поняттям "мотивація"?

165 відповідей

Заохочення у різних його проявах

Це те що змушує рухатися вперед)

Те, що дозволяє рухатись далі

Це те що заставляє тебе діяти і в тій чи іншій ситуації

Стимул до дії. Причина всього.

Стимул отримати бажаного

Мотивація-це заради чого ми працюємо в певній організації

Прагнути чогось більшого

Мотивація - це поштовх до виконання цілей.

Гузн

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Що Ви розумієте під поняттям "мотивація"?

165 відповідей

Це стимулювання людини до більш продуктивної праці за допомогою матеріальних чи нематеріальних винагород

Бажання розвиватись, пізнавали все нове ..

Це те, що тебе спонукає до дії

Стимул для досягнення цілі

Прагнення до чогось кращого

Бажання успіху

Натхнення краще (позитивність, креативність відповідальність) працювати

Це те, що спонукає мене працювати краще, більше, продуктивніше

Динамічний процес, що змушує нас йти до певної мети

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Що Ви розумієте під поняттям "мотивація"?

165 відповідей

Мотивація це те, що змушує рухатись вперед, ставати кращим, розвиватися, вдосконалюватися.

Бажання щось робити та постійний розвиток

Оцінка, подяка за виконану роботу. Це мотивує!

Те, що спонукає людину творити більше і краще, рухатись тільки вперед

Підбадьорення до праці

Те, що рухає людьми на шляху до мети

Заохочення до праці

Стимулювання до ефективних дій

Бажання досягати вершин

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

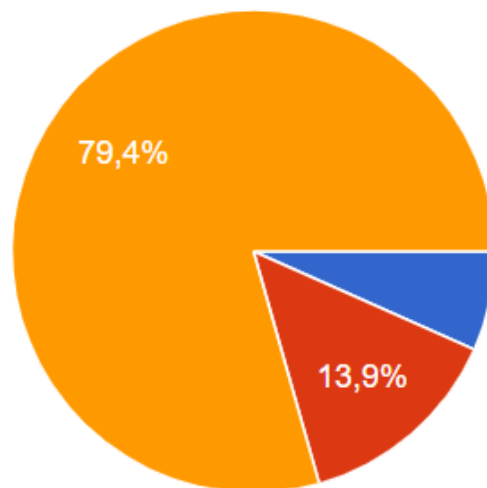

**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Якому виду мотивації Ви віддаєте перевагу?

165 відповідей

- матеріальній
- моральній
- обидва варіанти

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

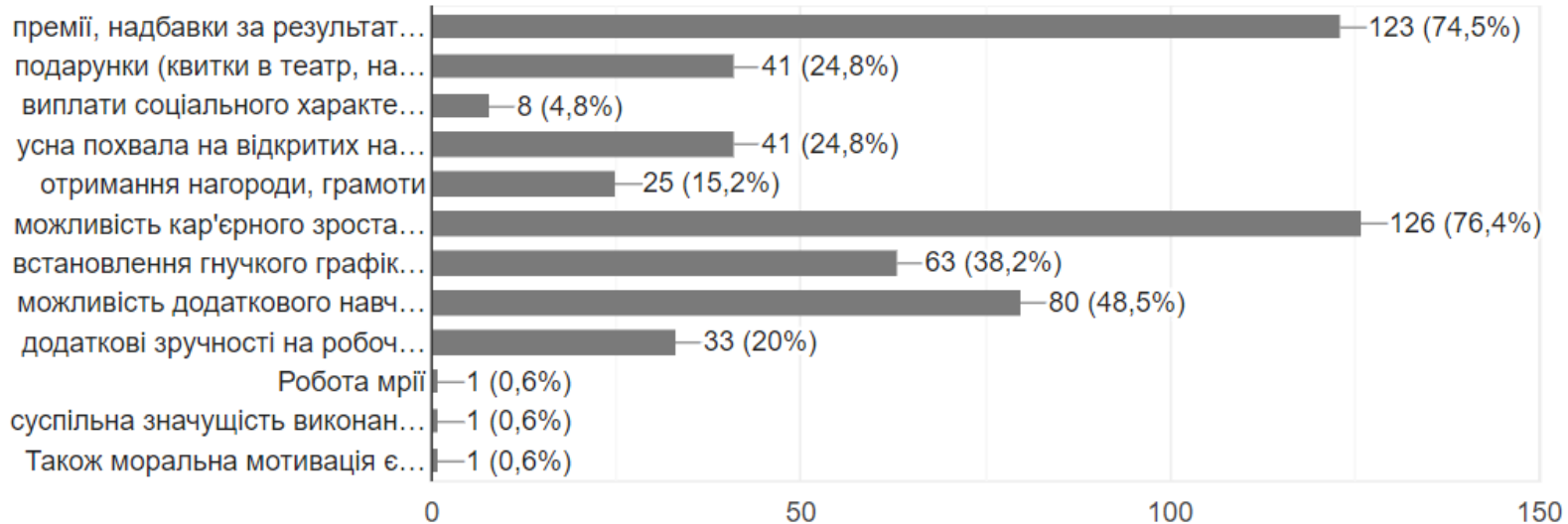

**Global
Communities**
Ukraine

Результати опитування

Із запропонованого переліку оберіть 3 інструменти мотивації, що мотивують Вас найбільше:

165 відповідей

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Вплив воєнного стану на продуктивність праці

Порівнюючи з довоєнним станом, продуктивність праці:

Важко відповісти – 12%

База: N=690

Q1. Оцініть, будь-ласка, ступінь впливу воєнного стану на роботу вашої компанії? Q7. Порівнюючи з довоєнним станом, продуктивність вашої праці...?

- Переважно чоловіки

- Переважно жінки

Top2Box – сума 2-х вищих значень (4 та 5)

Bottom2Box – сума 2-х низьких значень (1 та 2)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Скарги на самопочуття

Дані у %

♂ **10%**

не мали/мають скарг на самопочуття за останні 4 місяці

База: N=690

Q4. Чи мали/маєте скарги на ваше самопочуття за останні 4 місяці?

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

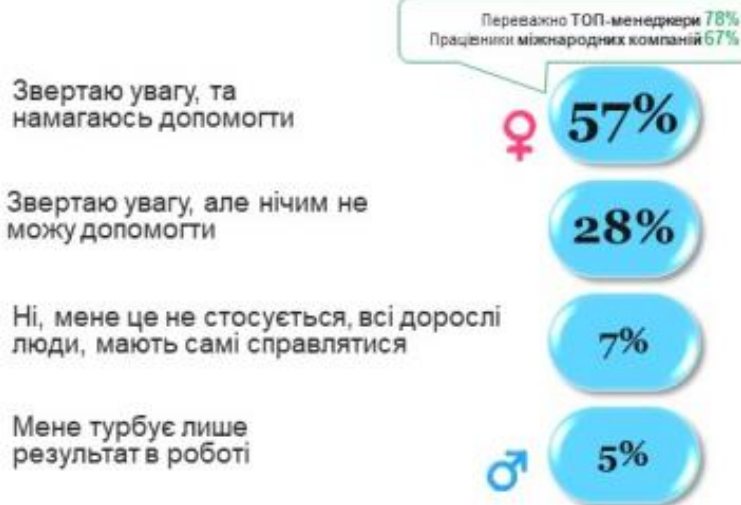
UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Вплив психічного стану співробітників на професійну ефективність

Чи звертають увагу на психічний стан співробітників?

База: N=690

- Переважно чоловіки

- Переважно жінки

A.1 Чи звертаєте ви увагу на психічний стан співробітників вашої компанії?

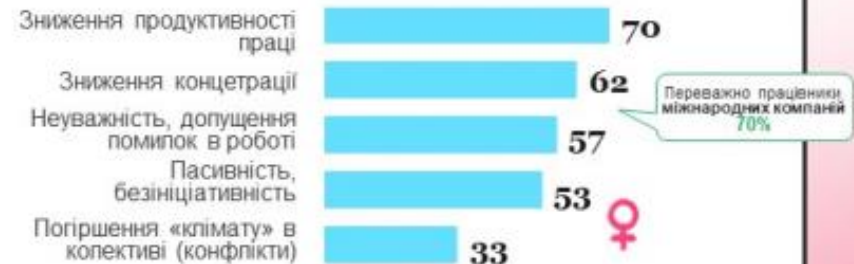
A.2 Як ви вважаєте, чи впливає погіршення психічного здоров'я співробітників на їх професійну ефективність? A.3 Яким чином впливає?

Чи впливає погіршення психічного здоров'я співробітників на їх професійну ефективність?

■ Суттєво впливає ■ Впливає незначним чином ■ Не впливає ■ Важко відповісти

Яким чином впливає?

База: N=618, ті, хто вважає що погіршення психічного здоров'я співробітників на їх професійну ефективність

Дані у %

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Як підняти мотивацію команди під час війни

- постановка цілей та чітких дедлайнів, рух від завдання до завдання;
- регулярна комунікація та індивідуальний підхід;
- похвала та подяка;
- виявлення турботи та емпатії;
- проведення спільних корпоративних заходів (спільні навчання, відрядження тощо).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорії мотивації людської діяльності

Група теорій мотивації	Різновид теорії
Первинні теорії мотивації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія Фредеріка Тейлора. 2. Теорія «батого і пряника». 3. Теорія «Х».
Змістовні теорії мотивації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія потреб Абрахама Маслоу. 2. Теорія Клейтона Альдерфера. 3. Теорія Девіда Мак-Клелланда. 4. Двохфакторна теорія Фредеріка Герцберга. 5. Теорія «Y».
Процесуальні теорії мотивації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Теорія очікувань Віктора Врума. 2. Теорія Бересса Скіннера. 3. Теорія Едвіна Лока. 4. Теорія справедливості Стейсі Адамса. 5. Теорія «Z».

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Первинні теорії мотивації

В основі **первинних теорій мотивації** лежить історичний досвід поведінки людини. Серед них виокремлюють наступні: теорію Фредеріка Тейлора, теорію «батога і пряника», теорію «Х».

Первинні теорії

історичний досвід

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія Фредеріка Тейлора

Людина – це «раціональна істота», яка стурбована збільшенням своїх доходів.

Люди реагують на економічні ситуації індивідуально.

Люди, як і машини, можуть бути піддані стандартизації.

Усе, чого хочуть працівники, – це висока зарплата.

Основні концептуальні положення:

Ірина Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія «батога і пряника»

Однією із найвідоміших теорій, використання якої зустрічається і сьогодні, є теорія «батога і пряника». Під «батогом» раніше розуміли вигнання із країни чи страх смерті, а під «пряником» – багатство, волю чи наближення до правлячих кіл. Дана теорія характеризується простотою мотивів і стимулів, що спрямовані на досягнення поставлених цілей організації.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Змістовні теорії мотивації

В основі **змістовних теорій мотивації** лежить потреба. Найбільш популярнішими серед них є наступні: теорія потреб Абрахама Маслоу, теорія Клейтона Альдерфера, теорія Девіда Мак-Клелланда та двохфакторна теорія Фредеріка Герцберга.

Змістовні теорії

потреба

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Піраміда потреб Абрахама Маслоу

Самореалізація

Потреби у повазі
(успіх, слава, статус)

Соціальні потреби
(сім'я, кохання, дружба)

Потреби в безпеці
(житло, одяг)

Фізіологічні потреби
(повітря, сон, їжа, вода)

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія потреб Клейтона Альдерфера

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія потреб Девіда Мак-Клелланда

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Двофакторна теорія Фредеріка Герцберга

Гігієнічні фактори

Відношення в колективі

Сприятливий клімат

Винагорода

Соціальний статус

Стабільність посади

Умови праці

Двофакторна теорія Герцберга

Мотивуючі фактори

Досягнення цілей

Визнання

Цікава робота

Самостійність

Кар'єрне зростання

Самореалізація

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Процесуальні теорії мотивації

В основі **процесуальних теорій мотивації** лежить лінія поведінки людини, тобто вважається, що людина поводить себе по-різному у різних ситуаціях і це впливає на рівень її вмотивованості. Серед процесуальних теорій мотивації ми виокремили наступні: теорію очікувань Віктора Врума, теорію посилення мотивації Бересса Скіннера, теорію постановки цілей Едвіна Лока, теорію справедливості Стейсі Адамса та теорію Портера-Лоулера.

Процесуальні теорії

лінія поведінки

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Як розуміти процесуальні теорії мотивації?

«Коли розумна людина бачить, чому вона домоглася успіху, вона робить так знову. Коли ж вона бачить свої помилки, вона не повторює їх»

Китайська мудрість

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія очікувань Віктора Врума

Очікування того, що
зусилля дадуть
бажані результати

Очікування того, що
результати дадуть
бажану винагороду

Бажана цінність
винагороди

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія посилення мотивації Бересса Скіннера

Стимули

Лінія
поведінки

Результати
(позитивні /
негативні)

Майбутня
лінія
поведінки

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія постановки цілей Едвіна Лока

У своїй теорії мотивації Едвін Лок опирається на те, що поведінка працівника залежить від цілепокладання, тобто від цілей, які він ставить перед собою та задля досягнення яких робить визначені дії.

Теорія постановки цілей включає наступні чотири елементи:

- 1) усвідомлення, аналіз та оцінка навколишнього середовища, яке залежить від емоційного стану працівника;
- 2) визначення й формулювання мети, що встановлює напрямок та інтенсивність дій;
- 3) виконання встановленої роботи та досягнення бажаного результату;
- 4) задоволення від отриманого результату.

Гуна Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

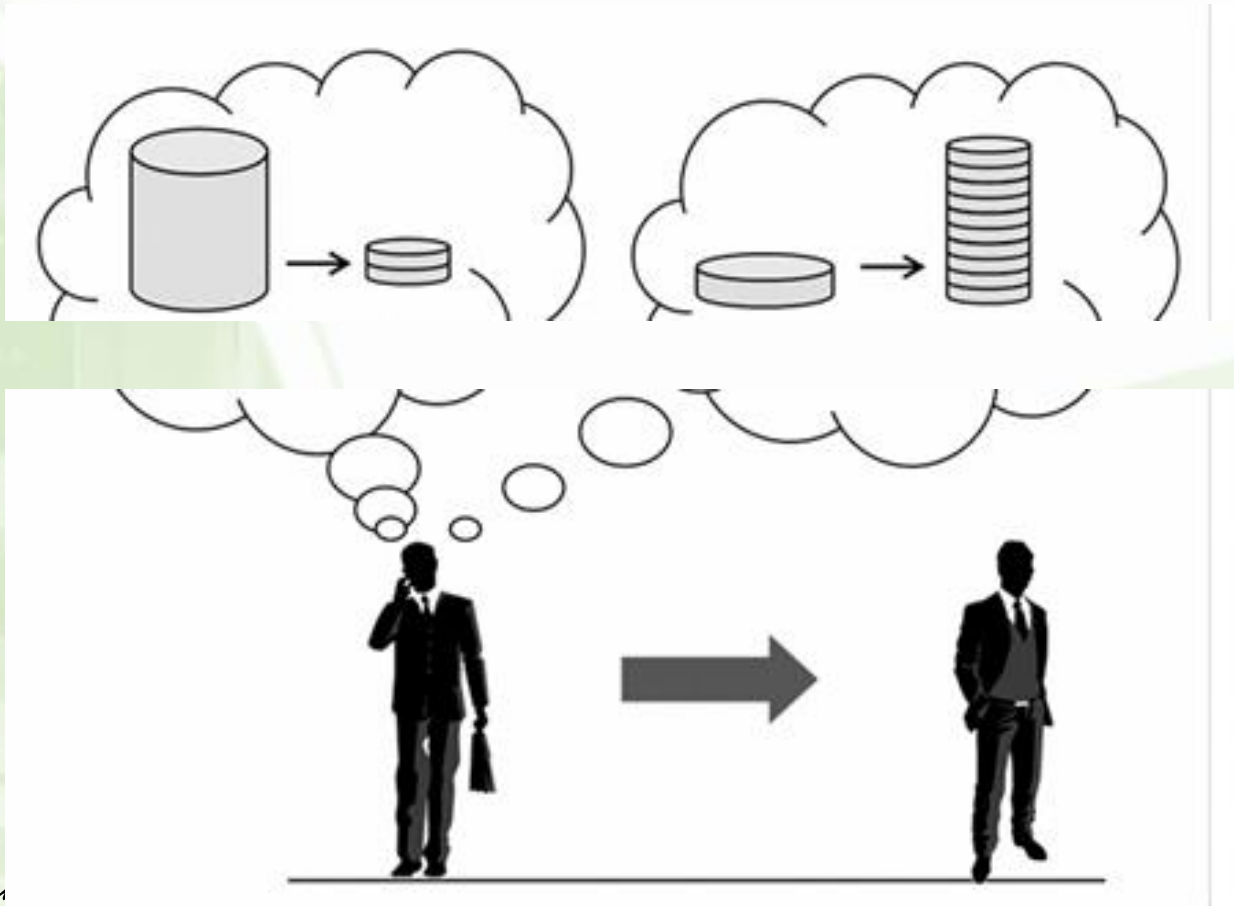

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія справедливості Стейсі Адамса

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

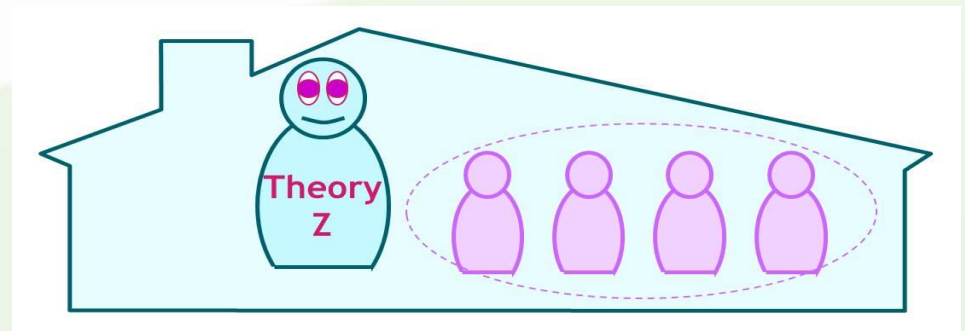
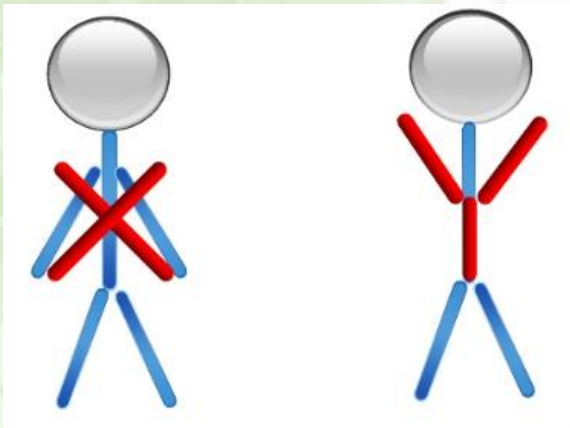
UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія «X-Y-Z»

Теорію «X» розробив Фредерік Тейлор, яку згодом доповнив Дуглас Мак-Грегор, запропонувавши теорію «Y». Пізніше Вільям Оучі, розвинувши попередні теорії, додав теорію «Z». В основі даних трьох теорій лежать різні потреби та різні стимули до трудової діяльності.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Теорія «X-Y-Z»

Теорія «X»	Теорія «Y»	Теорія «Z»
<ul style="list-style-type: none"> – найбільшим мотивом людини є біологічні потреби; – працівник прагне уникати роботи, а тому потрібно нормувати виробничу діяльність; – більша частина працівників лише шляхом примушування може виконувати потрібні дії з метою досягнення цілей організації; – більшості працівників краще, щоб ними управляли, оскільки не прагнуть брати на себе відповідальність; – якість роботи працівників є низькою, а тому потрібен систематичний контроль.	<ul style="list-style-type: none"> – людей мотивують соціальні потреби та бажання працювати ефективно; – працівники прикладають фізичні та емоційні зусилля у своїй трудовій діяльності; – в залежності від умов праці працівник може сприймати свою роботу як джерело задоволення чи покарання; – відповідальність та зобов'язання залежать від винагороди за трудову діяльність; – більша частина працівників бажає використовувати власні знання та досвід, а також брати на себе відповідальність.	<ul style="list-style-type: none"> – людей мотивують як соціальні, так і біологічні потреби; – працівники мають бажання працювати та прагнуть приймати колективні рішення; – важливою для працівника є індивідуальна відповідальність за результати праці; – за результатами праці краще використовувати неформальний контроль; – в організації потрібно дбати про постійне навчання працівників та кар'єрне зростання; – керівництво організації повинно турбуватись про своїх працівників, які є основою успішності діяльності організації.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Деніел Пінк «Драйв»

Американський автор та журналіст Деніел Пінк, який увійшов до рейтингу «50 найкращих бізнес-аналітиків світу», у своїй книзі «Драйв. Дивовижна правда про те, що нас мотивує» вказує на існування трьох видів мотивації:

- Мотивація 1.0
- Мотивація 2.0
- Мотивація 3.0

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Мотивація 1.0 та 2.0

Мотивація 1.0., що існувала близько 50 тис. років тому і пов'язана із намаганням людини вижити. Основні мотиви людської поведінки були простими і правдивими. Автор дає ще одну назву такої мотивації – «рання операційна система».

Мотивація 2.0. Даний вид мотивації автор ототожнює із методом «батога і пряника» і ідентифікує його як «нову та виправлену операційну систему». Працівниками можна управляти за допомогою винагороди чи покарання. Таку мотивацію можна часто зустріти в сучасних організаціях. Її ще часто розуміють як позитивну чи негативну мотивацію.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Мотивація 3.0

Мотивація 3.0. Даний вид мотивації пов'язаний із внутрішнім бажанням працівника покращувати результати діяльності організації, із його залученням до прийняття управлінських рішень та із прагненням бути учасником великих проектів. По своїй природі Мотивація 3.0. є моральною мотивацією, проте вона не буде ефективною, якщо рівень матеріальної мотивації є незадовільним.

Передумовами запровадження Мотивації 3.0. є формування та підтримка організаційної культури. Вона є невід'ємною частиною будь-якої установи чи організації і являє собою сукупність матеріальних та духовних цінностей, переконань, що формують внутрішній імідж організації та впливають на поведінку працівників і діяльність організації в цілому.

Iryna Borushkevych

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Що може зробити керівник для забезпечення мотивації?

Створення
сприятливого
корпоративного
середовища

Спілкування з
підлеглими та
постановка чітких
цілей

Окреслення правил
та норм діяльності

Підготовка підлеглих
до бажаного
професійного рівня

Своєчасна та
об'єктивна оцінка
діяльності підлеглих

Заохочення і
покарання
працівників

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Основні важелі формування організаційної культури в організації

1. Поведінка керівника

Кожен керівник будь-якого організаційного рівня управління повинен починати із себе. Він повинен бути еталоном для наслідування і закріпити за собою етalonну владу. Людина краще засвоює новий для себе зразок поведінки шляхом наслідування.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Поведінка керівника

“

*Лідер має прагнення і волю до влади,
він – зразок справедливості і мудрості
для підлеглих*

Ніколо Макіавеллі,
політичний діяч, мислитель

Ірина Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Поведінка керівника

“

Хороший менеджер, перш ніж вимагати ефективності від інших, зобов'язаний сам бути максимально ефективним

*Кадзума Татеїсі,
японський підприємець*

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Ролі керівника

Ірина Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Основні важелі формування організаційної культури в організації

2. Використання партисипативного управління

Партисипативне управління є одним із сучасних методів менеджменту, що передбачає участь працівників в управлінні організацією. Зокрема, працівників слід залучати до формування візії, місії та стратегії розвитку організації, прийняття тактичних управлінських рішень. Основною ознакою партисипатії є партнерські відносини працівників між собою та керівництвом.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Індивідуальний підхід

Ірина Ворухкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Основні важелі формування організаційної культури в організації

3. Навчання працівників

Керівники бюджетної сфери повинні враховувати не тільки обов'язкове навчання та підвищення кваліфікації, але й внутрішнє корпоративне навчання працівників, що відіграє важливу роль у формуванні мотиваційного механізму.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Список безкоштовних онлайн-платформ для самоосвіти

PROMETHEUS

**ED
ERA**

Ірина Борухкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

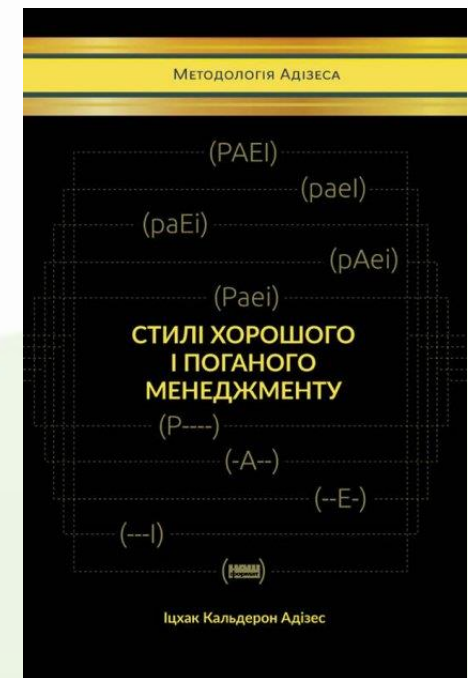
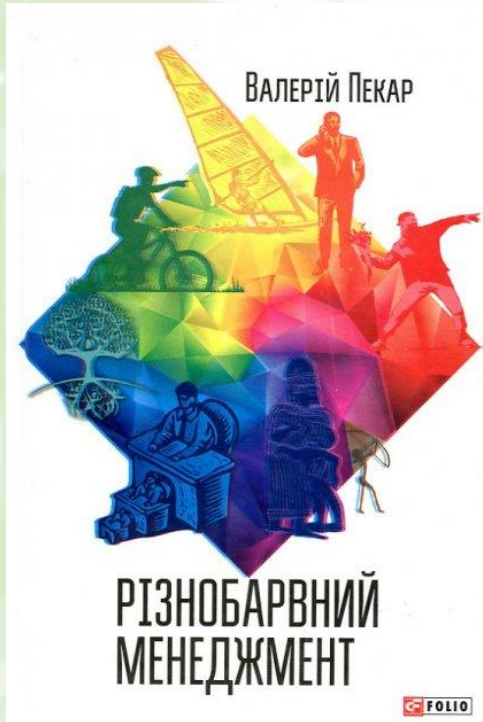

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Деякі книги для саморозвитку

Гуна Ворушкєвич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

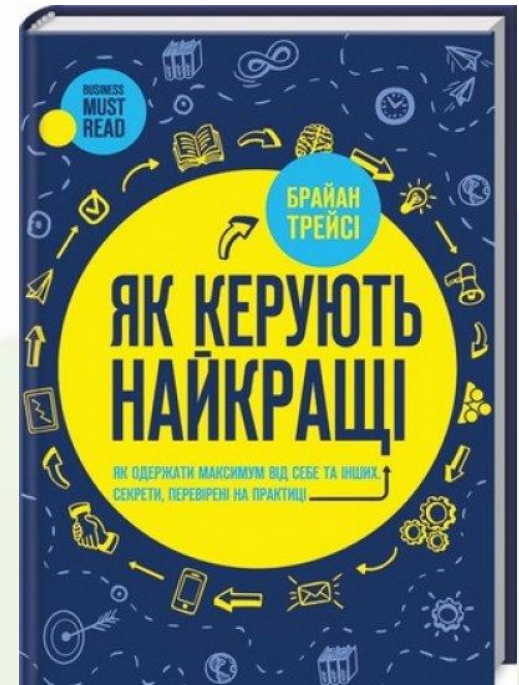
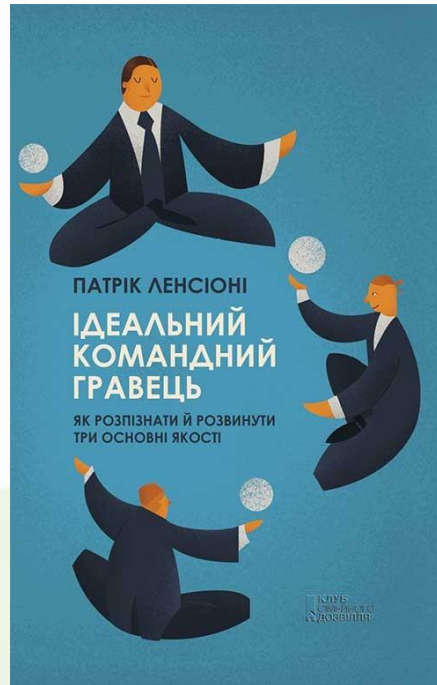

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Деякі книги для саморозвитку

Ірина Ворухкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Деякі книги для саморозвитку

...

Ірина Ворушкєвич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Основні важелі формування організаційної культури в організації

4. Проведення teambuilding

Team building є важливим інструментом успішної комунікації, згуртування колективу та формування ефективної команди. Сюди відносять проведення корпоративів, спільний активний відпочинок, спільні виїзні навчання, психологічні ігри, що допомагають змоделювати життя всередині колективу та згуртувати працівників для спільного вирішення поставлених цілей чи виникаючих проблем.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Команда

Варто пам'ятати про ефект синергії!

$$1 + 1 = ?$$

11

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Командобудування

“

*Для того, щоб закинути м'яч у кошик
треба 10 рук*

Джон Вуден,
тренер з баскетболу

Ірина Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIwersytet
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Team building?

Iryna Boryshkevych

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Тільки незначна частина командобудування

Спільні відрядження

Гуна Доршкєвич

Спільні навчання

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Тільки незначна частина командобудування

Спільна благодійність

Ірина Богущкевич

Спільний креатив

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Тільки незначна частина командобудування

Спільні подорожі

Ірина Богущкевич

Святкування ДН

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Тест: «Здатність до командної роботи»

Дати відповідь: «так» або «ні»

1. Чи любите Ви бути в центрі уваги?
2. Чи легко Вам вдається знайти тему для розмови із незнайомою людиною?
3. Чи завжди Ви уважно слухаєте співрозмовника?
4. Чи є хоча б 2 області, у яких Ви розбираєтесь?
5. Чи дратує Вас, якщо Вашу думку зневажають?
6. Чи гарний Ви оратор?
7. Чи будете Ви продовжувати розмову, якщо тема розмови Вам не відома?
8. Ви любите більше говорити, ніж слухати?
9. Чи любите Ви давати поради?
10. Чи маєте Ви власну думку щодо будь-якого питання?
11. Чи покажете Ви співрозмовнику, що тема розмови Вам не цікава?

Iryna Borushkevych

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Тест: «Здатність до командної роботи»

Так – 5 балів, ні – 0 балів

Результати

До 20 – дуже складно працювати в команді, індивідуаліст.

20–40 – контактна, але закрита людина.

45–55 – командний гравець, комунікатор.

Ірина Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Вплив теорії поколінь на мотивацію працівників

З тих людей, які живуть сьогодні виділяють 6 поколінь.

Ірина Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Покоління переможців або G1

Гуна Богущкевич

Діти нового століття. На них вплинули революція, громадянська війна, колективізація, масові переїзди з сіл у міста. Для «переможців» життя – це безперервна боротьба, поза якою вони себе відчують дискомфортно і невпевнено, а воювати вони вміють добре. «Переможці» – кращий вибір для тих, хто хоче організувати пікет, демонстрацію або ходу. Вони готові стояти на смерть не за гроші, а «за правду». Заради прийнятої ідеології вони готові терпіти нестатки і йти на жертви.

Носії цінностей цього покоління – відповідальні, жертвовні, готові до змін. Хороший чоловік, за уявленнями цього часу: господар у домі. Заробляє гроші, забезпечує сім'ю, приймає ключові рішення. Гарна дружина: займається господарством, сім'єю, може народити багато дітей, активна.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

«Мовчазне» покоління

Люди цього покоління формувалися в післяреволюційний і післявоєнний період, голод, розруху, важкий процес відновлення. «Мовчазним» поколінням їх називають, через те, що вони з батьками вели скромний, спосіб життя, жили впроголодь, робили запаси продуктів і намагалися бути непомітними (щоб не потрапити під пильне око відповідних служб). Ці люди звикли виживати. Вони далі ведуть ощадливий спосіб життя і запасуються продуктами.

Сьогодні «мовчазні» – пенсіонери.

Основними цінностями для них є відданість, дотримання правил, закон, повага до посади і статусу, честь, терпіння. Повага закону і порядку: для цього покоління Закон є незаперечним авторитетом.

Ірина Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Покоління «бебі-бумерів»

Термін бебі-бумери походить від слова «бебі-бум» – післявоєнний вибух народжуваності. В основу цінностей цього покоління лягла психологія переможців. Представники СРСР гордились тим, що їх країна виграла війну, перший радянський космонавт підкорив космос, пропаганда закріплювала думку про те, що вони є громадянами супердержави. Активні, рішучі, готові ризикувати. Це найбільш сміливе і романтичне покоління.

Людам даного покоління притаманні оптимізм, зацікавленість в особистісному зростанні та винагороді, але при цьому вони вмюють і воліють працювати в команді. Робота має в їхньому житті велике значення, вони хочуть бути учасниками, а не сторонніми спостерігачами процесів. Для того, щоб мотивувати «бумера» на будь-яку дію, слід робити акцент на професіоналізм, успішність, значимість мети. Серед представників цього покоління найбільше трудоголівів.

Лілія Богданкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Покоління X, «Невідомі» або «Діти з ключами на шиї», «Тринадцяті»

13-ті зростали в епоху змін: «холодна війна», крах комунізму, перебудова, демократія, СНІД, наркотики. Люди гнучкі, індивідуалісти-одинаки, самостійні. У цій віковій групі виросло величезне кількість трудоголівків. Вони рано дорослішали, адже росли в сім'ях, де батьки працювали багато і довго. Тому самостійність закладено в них з дитинства. Покоління X – це покоління дітей «з ключами на шиї»: ти сам ходиш до школи, сам розігриваєш обід, сам робиш уроки, сам прибираєш, сам гуляєш, сам йдеш на гурток. На канікули – або табір, або в село.

Основними цінностями для покоління X є зміни, можливість вибору, глобальна інформованість, технічна грамотність, індивідуалізм, прагнення навчатися протягом усього життя, неформальність поглядів, пошук емоцій і страху, прагматизм, надія на себе, рівноправність статей.

Гуна Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Покоління Y, «Міленіум», «Покоління Next»

Ці діти закінчили школу до початку XXI століття. Батьки всюди брали їх із собою – для цього з'являються можливості: дитячі столики в кафе, ігрові кімнати в супермаркетах.

«Ігреки» зросли в епоху цифрових технологій і соцмереж. У них френди в десятках країн. Вони вже в дитинстві побували як мінімум в Туреччині, Єгипті, Арабських Еміратах, встигли повчитися в Польщі чи Англії, у них більш широка картина світу.

Багато в чому вони продовжили те, що було розпочато раніше.

Розкріпачені, дбають про здоров'я і зовнішність, цінують можливість вибору.

Гуна Богущкевич

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Покоління Z

Ознаки покоління Z

1. Корінне населення країни під назвою «Сучасний Інтернет»: ютубери й інстаграмери. Живуть у світі мемів та фільтрів.
2. Соціально консервативні: одна третина зетерів тепер обирають бути абсолютно тверезими, тобто не вживати алкоголь.
3. Соціально свідомі / ідеологічні: політичний активізм, вегетаріанство / веганізм, перероблення відходів, співробітники компаній та організацій, що мають соціальну мету.
4. Відстоюють рівність: права ЛГБТ, громадянські права, фемінізм.

Це діти, які ростуть серед цифрових технологій, величезної кількості інформації, Інтернету і прямого ефіру

Лілія Волосківська

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

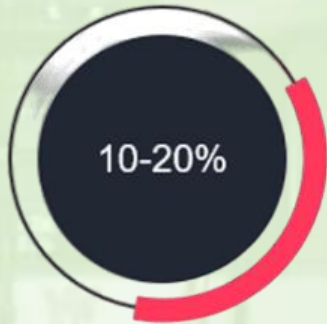

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

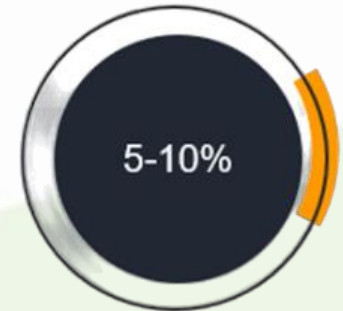
Співвідношення поколінь працівників на ринку праці

X generation

Y generation

z generation

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Найважливіше для кожного покоління

X

Стабільність

намагаються економити
та відкладати

Y

Комфорт

баланс роботи та
особистого життя

Z

Самореалізація

під словом «робота»
розуміють не проміжок
часу, а набір завдань

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

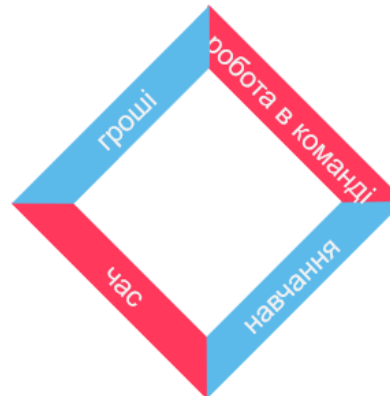
Очікування покоління «X»

Гроші

- робота як засіб отримати гроші, котрактні відносини
- намагаються економити та відкладати

Час

Цікавить повний робочий день

Автономність

звикли з дитинства до самостійності, тому чекають автономності на роботі, неохоче діляться інформацією

Навчання

Шукають те, що вже вміють, конкретні професії

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Очікування покоління «Y»

Працювати, щоб жити, а не жити, щоб працювати

Гроші

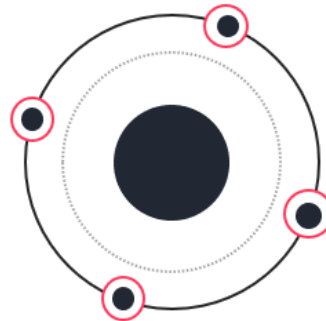

- самореалізація за хороші гроші, щоб задовольнити своє бажання подорожувати, проводити час з друзями
- можливість відряджень, міжнародних зв'язків

Час

- відносно гнучкий графік роботи
- баланс роботи та собистого життя

Автономність

- небажання працювати і системі жорсткої ієрархії
- важлива співпраця, можливість оскаржити прийняті правила

Навчання

- знання та навички як індикатор успішної кар'єри - потрібна можливість вчитись, щоб отримувати більше

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

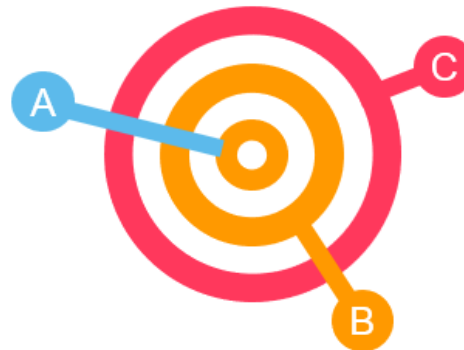
Очікування покоління «Z»

Можливість змінити світ

Перше покоління, яке дійсно обходиться без традиційних структур влади: уряду, освіти, фінансів. А ще — без сильних брендів, традиційних понять краси/естетичності, моди.

Толерантність

Гендер
раса
віросповідання

Робота в команді без посад та ієрархій

не люблять кар'єрні драбини

соціальна значимість роботи

наявність компанії соціальної мети

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W KRAKOWIE

**Global
Communities**
Ukraine

Дякую за увагу!

This presentation is made possible by the generous support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of Global Communities and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

Iryna Borushkevych